

Milieuhygiënisch vooronderzoek landbodem

Landbouw- en natuurpercelen in Schaangedennen te Valthe

23B1064 | 9 mei 2023

Milieuhygiënisch vooronderzoek landbodem

Landbouw- en natuurpercelen Schaangedennen te Valthe

Opdrachtgever

Arcadis Nederland B.V.
T.a.v. de heer J.d.G.
Stationsplein 10
9401 LB Assen

Documentcode	Versie	Status
23B1064	01	definitief

Opgesteld door	Functie	Datum	Paraaf
Q.V.	adviseur bodem	9 mei 2023	
Geverifieerd door	Functie	Datum	Paraaf
J.G.	projectleider	9 mei 2023	

Conclusies en aanbevelingen

Onderdeel	Beschrijving
Locatie	Projectgebied Schaangedennen aan de Exloërzandweg te Valthe
Ligging	
	Het totale projectgebied heeft een oppervlakte van circa 140 hectare en is gelegen ten noordwesten van Valthe. Binnen het onderzoeksgebied worden landbouw- en natuurpercelen onderscheiden met bosschages, enkele watergangen, akkerbouwpercelen en een ijsbaan (incl. bebouwing). Het noordelijke natuurperceel is algeheel toegankelijk voor bewandelaars. In het zuidelijke natuurperceel zijn begrazingsgebieden gelegen welke niet toegankelijk zijn. Tussen de natuurpercelen zijn landbouwpercelen gelegen met enkele dammen. Daarnaast is nog een ijsbaan gelegen in het zuiden met bebouwing.
Bodem NEN 5725	Op basis van het uitgevoerde vooronderzoek volgens de NEN 5725 wordt het volgende geconcludeerd: Uit vooronderzoek blijkt dat het gebied in zijn huidige hoedanigheid niet anders (ingericht) is geweest in het verleden. Rond 2000 is een kavelsloot aangelegd. Tijdens de locatie inspectie zijn geen benoemingswaardige waarnemingen gedaan. Op basis van het terreinbezoek en de uitgevoerde proef grondboringen wordt de locatie als onverdacht beschouwd.
Aanwezigheid asbest	Op basis van de verzamelde informatie wordt de aanwezigheid van asbest binnen het projectgebied niet verwacht.
Aanwezigheid exoten	Tijdens de terreininspectie zijn binnen het projectgebied geen exoten waargenomen.
Conclusie	Er zijn geen gegevens bekend betreffende de milieuhygiënische kwaliteit van de bodem. Het wordt niet verwacht dat het gebruik van de locatie als natuur- en landbouwterrein heeft geleid tot verontreiniging van de bodem. Vermoedelijk hebben er in het verleden geen milieubelastende activiteiten plaatsgevonden.

	Op basis van de verzamelde gegevens is er geen aanleiding om verontreiniging van de bodem te verwachten binnen het projectgebied. Vanuit milieuhygiënisch oogpunt worden geen belemmeringen verwacht om de geplande werkzaamheden (binnen het projectgebied) uit te voeren; er is geen aanleiding om vervolgonderzoek uit te voeren.
Aanbevelingen grond	Voor het projectgebied wordt geconcludeerd dat er op basis van de resultaten van het vooronderzoek geen aanleiding is om aan te nemen dat er sprake is van bodem verontreiniging. Opgemerkt wordt dat men tijdens grondverzet altijd alert dient te zijn op het aantreffen van bodemvreemd materiaal en/of een afwijkende bodemopbouw. Bij grondafvoer en nuttig hergebruik elders is het Besluit bodemkwaliteit van toepassing. Hiervoor volstaan de resultaten van dit onderzoek mogelijk niet.

Inhoudsopgave

1	Inleiding	1
1.1	Aanleiding en doel	1
1.2	Algemeen	1
2	Uitwerking vooronderzoek	2
Bijlage 1:	Project- en maatregelenbegrenzing	
Bijlage 2:	Schetsontwerp (concept)	
Bijlage 3:	Foto's terreininspectie	

1 Inleiding

In opdracht van Arcadis Nederland BV is een milieuhygiënisch vooronderzoek (landbodem) uitgevoerd ter plaatse van het projectgebied Schaangedennen te Valthe.

1.1 Aanleiding en doel

Prolander is voornemens om de huidige landbouwpercelen en enkele stukken land in de natuurpercelen om te vormen naar natuur. Het doel van het vooronderzoek is om inzicht te krijgen in de mogelijke aanwezigheid van bodemverontreinigingen ter plaatse van de projectlocatie.

1.2 Algemeen

Het vooronderzoek is uitgevoerd conform de NEN5725:2017 (Bodem – Landbodem – Strategie voor het uitvoeren van milieuhygiënisch vooronderzoek).

Ten behoeve van het vooronderzoek zijn de volgende bronnen geraadpleegd:

- Gemeente Borger-Odoorn
- Bodemkwaliteitskaart, bodembeheerplan (inclusief PFAS)
- Landelijk bodeminformatiesysteem (www.bodemloket.nl)
- Regionaal bodeminformatiesysteem provincie Drenthe
- <https://pdok.nl/viewer>
- Historische kaarten (www.topotijdreis.nl)
- Data en informatie Ondergrond (www.dinoloket.nl)
- Terreininspectie

Indien hiertoe aanleiding is wordt op basis van de verzamelde informatie en gegevens ten behoeve van het bodemonderzoek conform de NEN5740:2017 een hypothese en onderzoeksstrategie opgesteld.

Het vooronderzoek richt zich op het projectgebied. Het projectgebied is niet in eigendom van MORV adviseurs of de uitvoerende organisatie dan wel in eigendom van gerelateerde zusterbedrijven.

2 Uitwerking vooronderzoek

In dit hoofdstuk worden de verschillende aspecten uit de NEN5725:2017 behandeld.

1. Gegevens over de onderzoekslocatie	
Locatie	Landbouw- en natuurpercelen Schaangedennen aan de Exloërzandweg te Valthe
Gemeente	Borger-Odoorn
Ligging	 Het totale projectgebied heeft een oppervlakte van circa 140 hectare en is gelegen ten noordwesten van Valthe. Binnen het onderzoeksgebied worden landbouw- en natuurpercelen onderscheiden met bosschages, enkele watergangen, akkerbouwpercelen en een ijsbaan (incl. bebouwing). Het noordelijke natuurperceel is algeheel toegankelijk voor bewandelaars. In het zuidelijke natuurperceel zijn begrazingsgebieden gelegen welke niet toegankelijk zijn. Tussen de natuurpercelen zijn landbouwpercelen gelegen met enkele dammen. Daarnaast is er nog een ijsbaan gelegen in het zuiden met bebouwing. In bijlage 1 is de project- en maatregelenbegrenzing opgenomen.
Oppervlakte onderzoekslocatie	Het totale projectgebied heeft een oppervlakte van circa 140 hectare

Valthe

Kadastrale gegevens

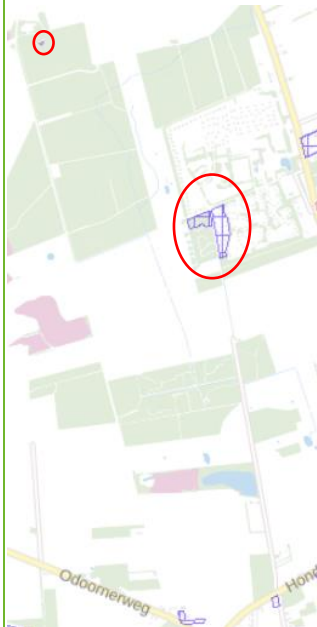
Gemeente	Sectie	Nummer	Oppervlakte
Odoorn	R	182	334.390
Odoorn	R	185	1.340
Odoorn	R	184	52.605
Odoorn	R	183	8.760
Odoorn	R	203	3.595
Odoorn	R	204	7.810
Odoorn	R	205	31.550
Odoorn	R	206	28.610
Odoorn	R	207	18.965
Odoorn	R	187	3.675
Odoorn	R	202	20.040
Odoorn	R	208	6.340
Odoorn	R	181	38.135
Odoorn	R	180	20.045
Odoorn	R	487	18.190
Odoorn	R	488	19.725
Odoorn	R	680	2.930
Odoorn	R	179	51.065
Odoorn	R	445	91.535
Odoorn	R	489	18.810
Odoorn	R	443	39.985
Odoorn	R	466	7.530
Odoorn	R	444	64.450
Odoorn	R	442	35.215
Odoorn	R	441	25.730
Odoorn	R	439	103.215

Valthe				
	Gemeente	Sectie	Nummer	Oppervlakte
	Odoorn	R	440	23.417
	Odoorn	R	438	83.165
	Odoorn	R	437	88.905
	Odoorn	R	435	38.600
Odoorn	R	436	37.665	
x- en y- coördinaten	X: 255.171 / Y: 542.461			
Verharding	Binnen het projectgebied zijn tegels aanwezig bij de ijsbaan en tussen het noordelijke natuurperceel en de landbouwpercelen een verharde weg. Verder zijn er geen verhardingen aanwezig binnen het projectgebied.			
2. Bodemopbouw, watertype en geohydrologie				
Bodemopbouw (regionaal)	Bodemtraject t.o.v. maaiveld (m-mv)		Eenheid	Bodemopbouw
	0.00-2.00		Formatie van Boxtel	Zandige eenheid, midden en fijn zand
	2.00-51.00		Formatie van Peelo	Zandige eenheid, midden, fijn en grof zand
	51.00-63.00		Formatie van Urk	Zandige eenheid, midden en grof zand
	63.00-75.00		Formatie van Appelscha	Zandige eenheid, grof en midden zand
Antropogene lagen in de bodem	Er zijn geen gegevens bekend (bodemloket/opdrachtgever) betreffende bodemvreemde lagen.			
Geohydrologie	De onderzoekslocatie is niet gelegen in een grondwaterbeschermingsgebied (gegevens provincie Drenthe). De grondwaterstroming is niet eenduidig te bepalen en wordt beïnvloedt door de aanwezigheid van lokale watergangen en voorkeursstromingen (zoals vijvers, sloten en andere watergangen).			
Geval van ernstige bodemverontreiniging? Gegevens opdrachtgever	Bij de opdrachtgever zijn er geen voorgaande bodemonderzoeken en/of de aanwezigheid van verdachte (deel)locaties bekend.			

Valthe

- Gegevens provinciaal en landelijk bodeminformatie-systeem

Volgens het (landelijk) bodemloket hebben er in nabije omgeving voorgaande bodemonderzoeken plaatsgevonden:

Type	Auteur	Nummer	Datum
Verkennd onderzoek NVN 5740	Van Dorsser	554417.R01	1995-01-01
Verkennd onderzoek NEN 5740	Klijn Bodemonderzoek	11KL377	2011-12-08
Verkennd onderzoek NVN 5740	Oranjewoud	145104-146136	2004-10-07

De resultaten van het uitgevoerde (historische) bodemonderzoek geven aan dat de (voormalige) activiteiten en/of de onderzoekslocatie voldoende zijn onderzocht in het kader van de Wet bodembescherming.

Bodemkwaliteitskaart

Bodembeheernota Drentse gemeenten 2019
Bodemfunctieklass: Landbouw/natuur
Boven- en ondergrond: achtergrondwaarde

Bodemkwaliteitskaart PFAS

Voor de provincie Drenthe geldt dat de PFAS waarden gelijk worden gesteld aan de waarden die opgenomen zijn in het handelingskader PFAS, waarbij de landelijk vastgestelde achtergrondwaarden zijn opgenomen.

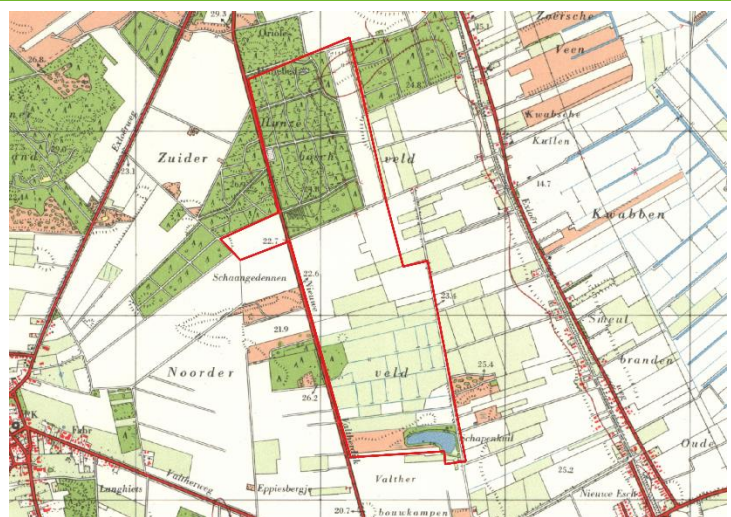
4. Gebruik en beïnvloeding van de locatie, verdachte situatie, activiteiten, ongewoon voorval

Voormalig

Uit vooronderzoek blijkt dat het gebied in zijn huidige hoedanigheid niet anders (ingericht) is geweest in het verleden. Rond 2000 is een sloot aangelegd door de landbouwpercelen. Verder is rond 1965 de bebouwing bij de ijsbaan gerealiseerd.

A detailed topographic map of the Noorderwaard area in Friesland, The Netherlands. The map shows various land parcels, some green (forested or agricultural), some yellow (open land), and some blue (water). A prominent red outline encloses a large central parcel labeled 'Noorderwaard'. To the north of this parcel are areas labeled 'Bijlaren' and 'Rundboon'. To the east is 'Kintorpen'. To the south is 'Noorder' and 'vrij'. The map includes numerous smaller labels for individual plots and features like roads, ditches, and buildings. A scale bar at the bottom indicates distances up to 200 meters.

[illegible]

	Historische kaart 1965
Huidig	Een deel van het terrein is ingericht als natuurgebied en toegankelijk voor wandelaars. Het andere gedeelte in het zuiden is ontoegankelijk en bestaat uit begrazingsgebieden. Verder bestaat het terrein uit landbouwpercelen.
Toekomst	Het omvormen van landbouw- en stukken natuurpercelen naar natuur. Zie Bijlage 2 voor het schetsontwerp (concept).
Asbestverdacht?	Niet verwacht.
5. Inspectie terrein	Op 4 mei 2023 is een terreininspectie uitgevoerd. Ter plaatse van de dammen in de landbouwpercelen over de watergang zijn een tweetal grondboringen verricht om na te gaan of er sprake is van bodemvreemde materialen in de grond, zie foto 1 en 2. Foto 1: Boring 1 dam 1 Foto2: Boring 2 dam 2

Op het maaiveld zijn geen verdachte materialen waargenomen. In boring 1 dam 1 zijn zintuigelijk geen waarnemingen gedaan die kunnen duiden op verontreiniging van de bodem. In boring 2 dam 2 zijn lichte sporen baksteen (zeer weinig) waargenomen (0-0,5 m-mv). Verder zijn er geen bijzonderheden waargenomen.

Tevens is ter plaatse van aangetroffen puin (beton)tegels op het maaiveld bij de ijsbaan (aan de rand van het water) een grondboring gezet, zie foto 3 en 4. Deze boring is gestaakt op (beton)puin. Gezien de samenstelling (beton)tegels wordt geen negatieve beïnvloeding van de milieuhygiënische bodemkwaliteit verwacht. Vanuit milieuhygiënisch oogpunt is nadere aandacht niet noodzakelijk.

Foto 3: puin

Foto 4: overzicht ligging puin

Tot slot zijn er dammen aangetroffen vanuit het toegangspad aan de Exloërzandweg naar de begrazingsgebieden, zie foto 5. In deze grondboring zijn geen bijzonderheden waargenomen, zie foto 6.

Vervolg inspectie terrein

Foto 5: dam tussen toegangspad en
begrazingsgebied

Foto 6: boring

Verder zijn er tijdens de terreininspectie geen bijzonderheden waargenomen. Er zijn, behoudens de vermelde constatering, geen waarnemingen gedaan van verdachte locaties zoals puinverhardingen, brandplekken, bebouwing, (sloop)afval. Tevens zijn er geen asbestverdachte materialen, zoals asbesthoudende beschoeiingen, waargenomen.

In bijlage 3 zijn de foto's van de terreininspectie opgenomen.

Hypothese stelling

Potentiële bronnen

Op basis van de verzamelde gegevens worden er geen bijzonderheden/verdachte locaties verwacht. Tijdens de locatie inspectie zijn er geen waarnemingen gedaan die duiden op mogelijke verontreiniging of andere eventueel verdachte locaties.

Onderzoeksstrategie

Op basis van de verzamelde gegevens is voor de onderzoekslocatie bepaald dat er sprake is van een onverdachte locatie. Hieruit volgt de bijhorende onderzoeksstrategie uit de NEN5740:2017:

● Gehele locatie: onverdachte locatie (ONV-NL).

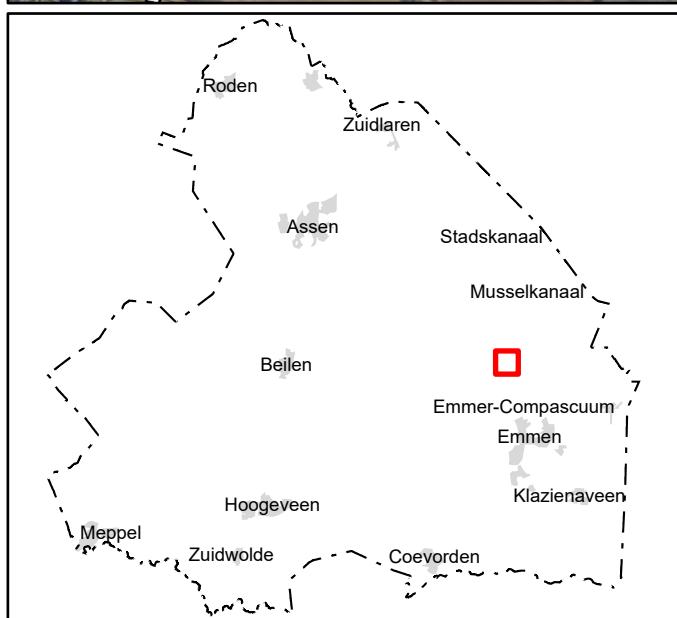
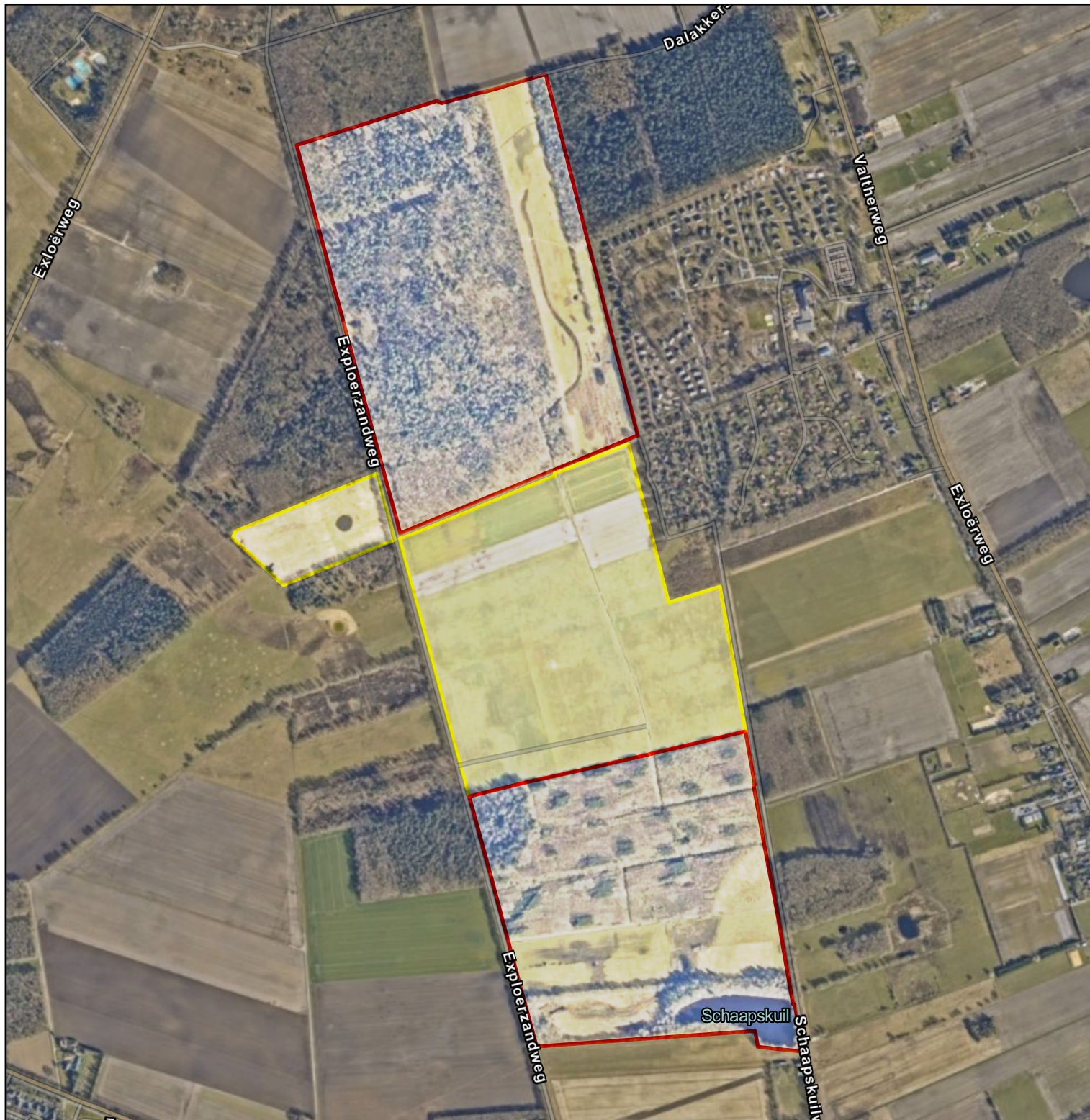
Aanwezigheid exoten

Niet aangetroffen

Aanwezigheid asbest

Op basis van de verzamelde informatie wordt de aanwezigheid van asbest binnen het projectgebied niet verwacht.

Bijlage 1: Project- en maatregelenbegrenzing

Legenda

- Projectgebied
- Maatregelengebied

Bronnen:
Copyright © (2022), Topografische Dienst Kadaster, Ministerie BZK, Ministerie EZ, RWS, WUR, Alterra, Prorail, Provincie Drenthe, Provincie Groningen, St. Landelijk Fietsplatform, St.Wandelnet, Waterschap.

Hunze

Schaangedennen

Project- en maatregelenbegrenzing

13 december 2022

Kaartnummer pl20221213_0330

A4 - schaal 1:12.500

0 200 m

CONCEPT

Prolander werkt aan het landschap van Drenthe en Groningen

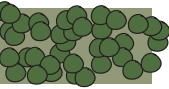
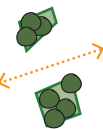
Bijlage 2: Schetsontwerp (concept)

schaal 1:6000 @ A3

0 50 100 200 300 400 500 Meter

LEGENDA

	bloemrijke akker
	kruiden- en faunarijk grasland
	kruiden- en faunarijk grasland in droogdal
	droge heide en lokaal heischraal grasland
	droge heide en lokaal heischraal grasland met potentiële groeilocatie kleine schorseneer
	herstel stuifduin/reliëf
	losse bosgrond
	nieuw bos (verzachten bosrand)
	opgestuwd water
	faunapassage `groot' knoflookpad (e.a. soorten)
	omvormen wilgenbosjes bij vensters naar meer duurzaam bos
	laagte voormalige pioenkwekerij accentueren
	bestaand fietspad
	bestaande (thema) wandel-/fietsroute
	verdeelpunt anders instellen waterlossing naar zaksloot
	zaksloot verondiepen
	waterlossing
	waterpartij in waterlossing (inclusief low tech drempels) als 2e `ijsbaanmilieu'
	nieuwe of vergrote poelen
	keverbank
	hunebed
	grafheuvel
	waterval
	behouden zichtlijnen/-vensters

Bijlage 3: Foto's terreininspectie

2.1 Zuidelijke natuurperceel: ijsbaan en begrazingsgebied

Foto 1: Ijsverenigingshokje voorzijde

Foto 2: Ijsverenigingshokje achterzijde

Foto 3: Ijsbaan vanaf Ijsverenigingshokje

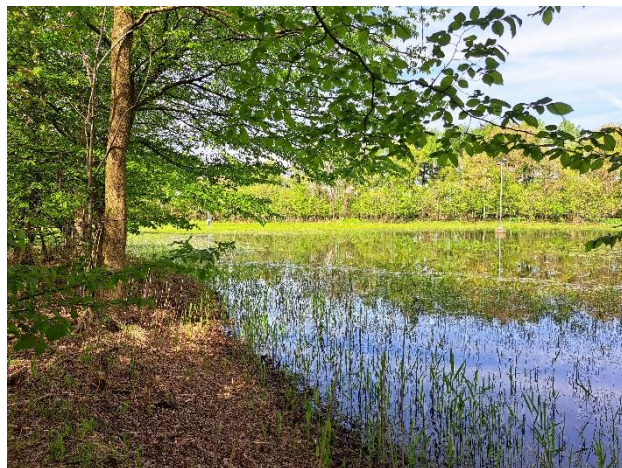

Foto 4: Ijsbaan vanaf zuidzijde

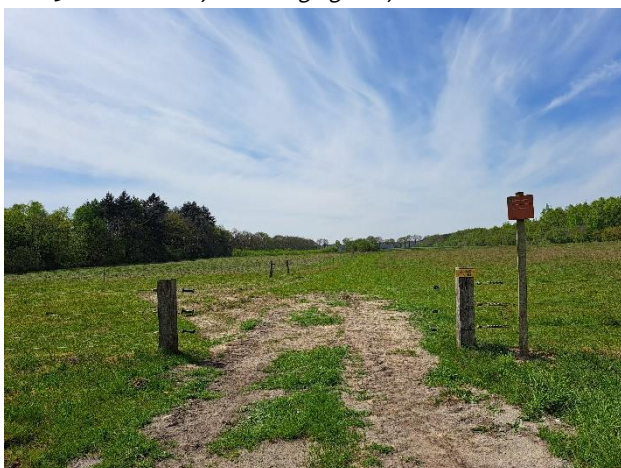

Foto 5: Begrazingsgebied

Foto 6: Begrazingsgebied

2.2 Landbouwpercelen

Foto 7: Landbouwperceel met watergang vanaf noordzijde

Foto 8: Landbouwperceel noordzijde

Foto 9: Graslandschap vanaf oostzijde landbouwperceel

Foto 10: Doorgang oostzijde landbouwperceel

2.3 Noordelijke natuurperceel: toegankelijk natuurgebied

Foto 73: Wandelpad tussen de bosschage en landschap aan de oostzijde

Foto 14: Bosschage

Foto 15: Landschap (rechterkant natuurperceel)

Foto 16: Bosschage (linkerkant natuurperceel)

Foto 17: Droog liggende waterval

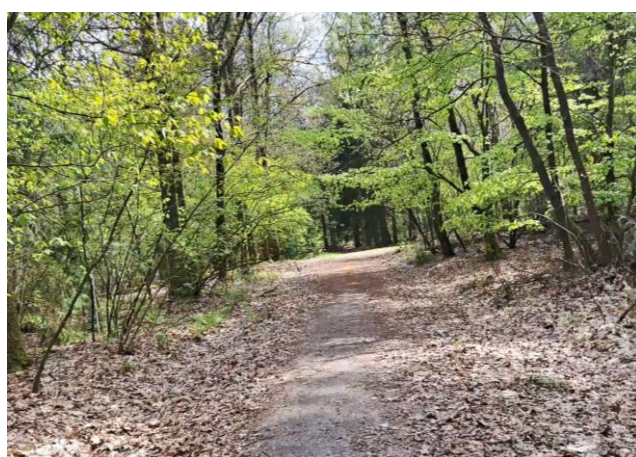

Foto 18: Bos

MORV

onderzoek ruimte & milieu

Contactgegevens

0522 24 74 77

www.morv-adviseurs.nl

info@morv-adviseurs.nl

Adres kantoor Drachten

Lavendelheide 21.111

9202 PD Drachten

Adres kantoor Meppel

Blankenstein 134

7943 PE Meppel

Copyright ©

© Copyright MORV adviseurs. Alle rechten voorbehouden. Tenzij anders vermeld berusten alle rechten op informatie (tekst, beeld, geluid, video, etc.) die u in dit document aantreft bij MORV adviseurs.